

Fylkesmannen i Rogaland

Rapport fra tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap i Rennesøy kommune 23. august 2013

Kommunens adresse: Rennesøy kommune, postboks 24, 4159 Rennesøy
Tidsrom for tilsynet: 2013
Kontaktperson i kommunen: Ole Jan Bertelsen

Sammendrag

Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Tema for tilsynet var Rennesøy kommunes oppfylging av beredskapspliktene etter §§ 14 og 15 i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Tilsynet avdekket to avvik:

Avvik 1

Kommunen har ikke en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som oppfyller kravene i lov og forskrift.

Avvik 2

Kommunens overordnede beredskapsplan oppfyller ikke kravene i lov og forskrift.

Stavanger 28.oktober 2013

Rapporten er laget av:

Reidar Johnsen
revisjonsleder

Grete Flåten
revisor

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	1
1. Bakgrunn for tilsynet	3
2. Rammer for tilsynet	3
3. Hovedinntrykk	3
4. Resultater fra tilsynet	4
5. Grunnlagsdokument	5
6. Deltakere ved tilsynet	5

1. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i lov av 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Tema for tilsynet var Rennesøy kommunes oppfylling av beredskapspliktene etter §§ 14 og 15 i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Vi ville undersøke om kommunen i tråd med kravene i lov og forskrift hadde:

- en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)
- lagt ROS-analysen til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen og for utarbeiding av planer etter plan- og bygningsloven
- en overordnet beredskapsplan.

2. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippene for systemrettet tilsyn. Skriftlig revisjonsvarsel ble sendt 18. februar 2013. Gjennomføringen av tilsynet ble utsatt etter ønske fra kommunen. Fylkesmannen hadde lest relevant dokumentasjon på forhånd. På tilsynsdagen hadde Fylkesmannen åpningsmøte, intervju med sentrale personer i kommunen og sluttmøte.

Denne rapporten handler om eventuelle avvik og merknader som er avdekket under revisjonen. Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i sivilbeskyttelsesloven og/eller i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Merknad er funnet det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i oppfølgingen av bestemmelsene i beredskapsplikten.

Vi gjør oppmerksom på at tilsynet ikke gir en fullstendig vurdering av kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

3. Hovedinntrykk

Rennesøy kommune ligger i Ryfylke og er en kommune med åtte bosatte øyer. Kommunen har omtrent 4600 innbyggere og er i stor vekst. Det skyldes sterk befolkningsvekst i Nord-Jærenområdet som har spredd seg videre til Rennesøy etter at Rennfast ble åpnet. Dette medfører utfordringer både når det gjelder arealbruken i kommunen og tjenestetilbudet. Tradisjonelt har kommunen vært en jordbrukskommune, men i dag er de fleste næringer representert i kommunen. Rennesøy er en av kommunene i landet som har høyest tetthet når det gjelder fornminner, og det er spor etter bosetninger fra over åtte tusen år f. Kr..

Når det gjelder risikoområder i kommunen vil Fylkesmannen trekke fram E39 som går tvers gjennom kommunen. Det er stor gjennomgangstrafikk på denne veien som går mellom fastlandet i Sør-Rogaland og over fjorden med ferje til Nord-Rogaland. Det er to undersjøiske tunneler på veistrekningen hvor det har vært flere uønskede hendelser. Vi vil også trekke fram den lange sjølinja og risiko som kan knyttes til ferdsel på sjøen. Kommunen har ikke mye fjell, men har likevel områder som er utsatte for ras. I og med at det er mye landbruk i kommunen er det også risiko knyttet til denne næringen.

Kommunen har hatt flere ubesatte lederstillinger over tid, blant annet rådmannsstillingen, noe Fylkesmannen mener har gjort kommunen sårbar når det gjelder krisehåndteringsevnen. Det er nå ansatt personer i disse stillingene og kommuneledelsen vil igjen kunne fordele og ivareta sine krisehåndteringsoppgaver. Fylkesmannen har også inntrykk av at kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er særlig avhengig av enkelte nøkkelpersoner. Ved å spre kompetansen vil kommunen etter vår vurdering bli bedre rustet til å ivareta disse oppgavene.

4. Resultat fra tilsynet

Følgende avvik ble avdekket under tilsynet med Rennesøy kommune:

Avvik 1:

Kommunen har ikke en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som oppfyller kravene i lov og forskrift.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 14

Forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 2, 3 og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Kommunen har ingen helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Forskriften viser konkret til hva en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skal inneholde.

Avvik 2:

Overordnet beredskapsplan oppfyller ikke kravene i lov og forskrift.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 15

Forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 4-9.

Utfyllende kommentarer:

- Overordnet beredskapsplan bygger ikke på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.
- Beredskapsplanen er ikke revidert i henhold til lovens krav. Selv om planen til dels er oppdatert med navn og telefonnummer går det tydelig fram at planen er laget i 2004 og dermed ikke tilfredsstillende etter sivilbeskyttelsesloven (2010).
- Plan for kommunens kriseledelse må være mer konkret. Hver enkelt sin rolle og ansvar må klargjøres på forhånd, og vararepresentanter må også være klar over dette.
- Det er ikke laget varslingsliste for eksterne aktører. Noen kontaktteltelefoner står i ressursoversikten, men viktige samarbeidspartnere som blant annet Lyse Energi og Mattilsynet er ikke tatt med. Det er dessuten feil i kontaktteltelefonnummeret til Fylkesmannen.

- Ressursoversikten er mangelfull, til dels feil og bygger ikke på utfordringer vist til i en helhetlig ROS-analyse. Ressursoversikten skal inneholde hvilke typer ressurser relevante aktører kan bidra med. Dette er både interne ressurser som kommunen selv disponerer og eksterne.
- Evakueringsplan er ikke basert på ROS-analyse og er mangelfull. Planen skal kunne vise til hvilke situasjoner/hendelser som vil kunne innebære evakuering, hva som er kommunens sin rolle og hvem i kommunen som skal bidra i en evakuering.
- Det er ikke en plan for befolkningsvarsling som bygger på ROS-analyse.
- Plan for kriseinformasjon må revideres. Det har skjedd mye nytt siden 2004. Blant annet er bruk av sosiale medier og bruk av kriseinfo.no noe som må vurderes i planen.

Siden kommunen ikke har en helhetlig ROS-analyse etter sivilbeskyttelsesloven har Fylkesmannen ikke sett på § 3 i forskriften om helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Vi har heller ikke gått inn på øvelser og opplæring, og evaluering etter øvelser og uønskede hendelser.

5. Grunnlagsdokument

Oversikt over dokumenter som Fylkesmannen brukte som grunnlag for tilsynet:

- Beredskapsplan sivil beredskap (revidert 2011)
- Organisasjonskart av juni 2012
- Plan for helse og sosialt beredskap (revidert 2012)
- Smittevernplan (revidert 22. august 2012)
- Pandemiplan for Rennesøy kommune (revidert 22. august 2012)
- Kommunal planstrategi 2012-2015 (vedtatt av kommunestyret 13. desember 2012)
- Kommuneplan for Rennesøy kommune 2012 -2022 (vedtatt 29. mars 2012)
- Kommuneplan for Rennesøy 2010-2022. konsekvensvurdering og ROS-analyse av forslag til arealbruksendringer (endelig vedtak 26. august 2011)
- Fylkesmannens høringsuttalelse til kommuneplanen (datert 16. desember 2010)
- Risiko- og sårbarhetsanalyse vannforsyningen (1. september 2011)
- Årsbudsjett 2013 og økonomiplan 2013-2016 (vedtatt 13. desember 2012)
- Rogaland revisjon: Overordnet analyse Rennesøy kommune 2012-2015 (april 2012)
- Fylkesmannens rapport etter gjennomgang av system for samfunnssikkerhet og beredskap i Rennesøy kommune (2009)

6. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakere på åpningsmøte, intervju og sluttmøte:

Navn	Funksjon /stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Dagny Sunnanå Hausken	ordfører	X	X	X
Anne-Line Aarland	konstituert rådmann	X	X	X
Ole Jan Bertelsen	beredskapskontakt/ utbyggingssjef	X	X	X
Inger Narvestad Anda	konstituert leder plan, byggesak og geodata	X	X	X
Karin Dokken Austvik	organisasjons- og personalsjef/ konstituert kommunalsjef oppvekst og læring (informasjonsansvarlig)	X	X	X
Jarleiv Sørbø	leder drift og vedlikehold	X		X
Lillian Ydstebø	kommunalsjef helse og velferd	X		X

Fra Fylkesmannen i Rogaland deltok:

- Reidar Johnsen, revisjonsleder/fylkesberedskapssjef
- Grete Flåten, revisor/seniorrådgiver